

nogen Overenskomst. Disse Mejeriers Vilkaar ere saa ganske forskellige. De forskellige Mejerier og Smøreksporforeningens Bestyrelse var jo personificerede i Alberti, og han vil ikke være i Stand til at træffe nogen Overenskomst, hvis Foreningens Medlemmer overhovedet maatte være villige til at betale denne Million. Jeg tror ogsaa, at der, saa vidt jeg har bragt i Erfaring, er Modregningskrav paa et Beløb, der ikke er saa meget langt fra den Million, som Lovforslaget forudsætter, man skulde kunne faa hos Smøreksporforeningen. Det kan ikke nægtes, at naar denne Million under alle Omstændigheder er saa nødvendig for hele den Ordning, som tilstræbes ved dette Lovforslag, som den er, idet Loven staar og falder med den, er det neppe forsvarligt for os at regne med en Fordring som denne, for at Kassen kan blive solvent og derefter — efter Ministerens Ordre — genaabnes. Jeg kan ikke lade uomtalt, at denne Fordring ikke er anført som et Aktiv af den kritiske Revision af Den sjællandske Bondestands Sparekasses Regnskab og i den Statusopgørelse, vi have faaet. Man har behandlet Tilgodehavendet hos Smøreksporforeningen paa samme Maade og i lige Linie med og sammenstillet det med det *Tab*, Sparekassen har faaet af en ganske lignende Størrelse paa 7—8 Mill. Kr. ved de Obligationer, som Formanden har tilegnet sig og solgt paa bedragerisk Maade. Man har slet ikke regnet denne Fordring for at have nogen Værdi.

Hvis nu disse 2,200,000 Kr. fra Garanterne og Smøreksporforeningen indgaa, vil der være et udækket Deficit af godt 175,000 Kr., hvortil kommer det ikke ubetydelige Driftsunderskud fra 1. April, indtil de kostbare Banklaan, som Ministeren antydede, kunde blive indløste. Dette Par Hundredtusind Kroner og noget mere, som det vil dreje sig om, skulde efter den højttærede Ministers Opgivende i Dag kunne kompenseres med de 200,000 Kr., som han nu regner at kunne faa mere ind fra Garanterne. Saa vilde det lige akkurat kunne slaa til.

Men saa er der rigtignok i Ministerens Opstilling en Post, som han for Resten ikke omtalte i Dag, paa 600,000 Kr., som findes under Benævnelsen „indvunden Rentedifference“ paa et Laan af 5 Mill.; i Løbet af 10 Aar skulde der kunne regnes med denne Sum af 600,000 Kr. Den opføres dog som tilstedeværende i Øjeblikket, og den stilles ganske ved Siden af den Statsgave paa 4 Mill. Kr., som samme Beregning indeholder. Her maa

man ikke overse, at en Sparekassebalance slet ikke forandres derved, at man afslutter et Laan til en høj eller til en lav Rente. Dette Laan paa 5 Mill. Kr. vil under alle Omstændigheder være et Passiv for Sparekassen, og det vil netop kun forøge Aktiverne med det Beløb, som Provenuet af dette Laan vil andrage. Det er derfor ikke rigtigt, at det i Bemærkningerne udtales, at der kan indvindes en betydelig Sum paa Sparekassens *Aktivside* ved Rentedifferencen. Thi der indvindes intet for Sparekassens Aktivside ved dette Laan. Hvis Sparekassen i 10 Aar havde anbragt de 5 Mill. Kr. til $1\frac{1}{5}$ pCt. højere Rente, end den selv betaler, vilde der hvert Aar paa dens *Vindings- og Tabskonto* blive en Fordel af 60,000 Kr., men Balancen vilde som sagt ikke blive forbedret derved. Balancen vilde blive endnu meget daarligere, hvis man lod det have nogen Indvirkning paa Balancen, at der nu er Laan til 6—7 pCt.; følgelig bliver der heller ikke en gunstigere Balance, fordi der findes et Laan til 3 pCt. eller til en anden Rente eller til slet ingen. — For Resten vil Sparekassen heller ikke kunne gøre Regning paa en aarlig Indtægt gennem denne Renteforskel. Efter hvad der med Sikkerhed kan forudses, ville de 5 Mill. Kr. ganske simpelt saa hurtigt som muligt — i øvrigt efter selve Lovforslagets Bydende — blive anvendte sammen med de 4 Mill. Kr., og hvad Kassens gamle Afdeling i øvrigt faar ind til Udbetaling af, hvad der skyldes i Penge til høj Rente til Banker af op mod 7 Mill. Kr., hvorfor der er stillet Sikkerhed i Obligationer til Beløb af omtrent 9 Mill. Kr. Og allerede inden 3 Maaneder skal Sparekassen desuden udbetale Sparerne 20 pCt. af 27 Mill. Kr. eller 5,400,000 Kr. Det vil derefter ses, at disse 5 Millioner Kr. kunne være ganske nødvendige for Sparekassen til at klare noget af sin Gæld og faa sine Obligationer hjem med og i det hele taget opfylde Lovens Bestemmelser. Men for at gøre Sparekassen solvent og dens Status uangribelig er denne Rentebesparselse uden Betydning, og det er en Sum, som er inkommensurabel med de øvrige Summer, der ere opførte som Dækning for Deficit, den kan slet ikke bruges som Dækning af nogen Del af det for Haanden værende Deficit.

Jeg har kun her behandlet Regeringsforslagets Plan med Hensyn til Dækningen af Sparekassens beregnede Statustab paa 14,700,000 Kr., og jeg vil nu sige nogle Ord om et Par Punkter paa den Statusopgørelse, som viser dette *Tab*.